

**ФІНАНСОВО-КОМЕРЦІЙНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ СТЕПАНА ГРАНАТА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою

Фахового коледжу ім. С. Граната

Протокол №1 від 30.08.2024

Голова педагогічної ради

 Василь КОФЛАН

ПОЛОЖЕННЯ

**про робочу програму навчальної дисципліни (навчального предмета)
у Фінансово-комерційному фаховому коледжі
імені Степана Граната**

ПОГОДЖЕНО

Студентською радою Фінансово-комерційного
фахового коледжу ім. Степана Граната

Протокол №1 від 30.08.2024

Голова Студентської ради

 Остап АНДРУСІВ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни (навчального предмета) у Фінансово-комерційному фаховому коледжі ім. С.Граната (далі – Положення) встановлює порядок розробки, загальні вимоги до структур, змісту, а також процедуру затвердження і оновлення робочих програм навчальних дисциплін, предметів у Фінансово-комерційному фаховому коледжі імені С. Граната (далі – Фаховий коледж).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, враховує рекомендації МОН України до структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни, принципи європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості фахової передвищої освіти, Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі.

1.3. Робоча програма (далі – РП) навчальної дисципліни є основним документом навчально-методичного забезпечення дисципліни, який включає в себе програму навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендовані джерела інформації тощо.

Програма навчальної дисципліни передбачена ст. 51 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності і є одним із необхідних складників РП.

1.4. РП розробляється викладачами циклової комісії, які її викладають (лектором/ за можливої участі викладачів, які ведуть практичні, семінарські та лабораторні заняття), на основі програми профільної середньої освіти та освітньо-професійної програми підготовки фахівців фахової передвищої освіти та навчального плану.

1.5. Робоча програма визначає обсяг, зміст, завдання, *ключові* (для дисциплін профільної середньої освіти), *загальні та фахові компетентності* (для дисциплін освітньо-професійної програми), якими має оволодіти здобувач фахової передвищої освіти відповідно до кваліфікації майбутнього фахівця, послідовність вивчення, заплановані результати навчання, види навчальних занять, методи викладання та навчання, методи та критерії оцінювання та ресурсне забезпечення.

1.6. Для денної та заочної форм навчання розробляється одна РП з єдиним тематичним планом, у якому подається розподіл навчального часу на різних формах навчання за темами дисципліни та видами занять.

1.7. Перегляд РП на відповідність навчальному плану та ОП здійснюється за потребою та за ініціативи голови циклової комісії; у разі необхідності до неї вносяться зміни та доповнення її розробниками. Якщо зміни відсутні, то головою циклової комісії підписується лист оновлення та перезатвердження.

1.8. Для багатосеместрових навчальних дисциплін розробляється єдина РП із розплануванням її складових за семестрами викладання.

1.9. Робоча програма навчальної дисципліни використовується:

- викладачами, які викладають відповідну дисципліну, – для планування аудиторної та самостійної роботи здобувачів освіти;
- іншими викладачами – для узгодження робочих програм навчальних дисциплін, пов'язаних з відповідною дисципліною, з метою уникнення дублювання під час викладання суміжних дисциплін;

▪ головами циклових комісій, керівниками груп забезпечення ОПП, – для забезпечення перевірки відповідності змісту навчальної дисципліни, форм контролю і системи їх оцінювання, зафіксованих в освітньо-професійній програмі, компетентностям і результатам навчання.

1.10. На основі РП розробляються методичні вказівки / рекомендації для проведення лекційних, практичних / семінарських, лабораторних занять, для самостійного вивчення дисципліни, інші методичні матеріали, що забезпечують успішне оволодіння здобувачами освіти програмного матеріалу.

1.11. РП, у разі наявності такої необхідності, може бути адаптована для забезпечення освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами, у тому числі для дистанційного навчання.

1.12. РП готується українською мовою.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура робочої програми навчальної дисципліни:

- титульна сторінка;
- лист щодо розробника РП, розгляду, схвалення, оновлення та перезатвердження;
- вступ (мета, предмет, завдання навчальної дисципліни, знання та уміння у результаті вивчення дисципліни);
- опис навчальної дисципліни;
- структурно-логічна схема вивчення дисципліни;
- ключові компетентності¹ / результати навчання і загальні та спеціальні компетентності²;
- політика курсу;
- методи навчання та діагностика результатів навчання;
- програма навчальної дисципліни;
- програмові вимоги для підготовки до підсумкового контролю;
- рекомендовані джерела інформації.

2.2. Зміст розділів робочої програми навчальної дисципліни.

2.2.1. Титульна сторінка оформлюється за типовою формою (Додаток 1) та містить такі елементи: заклад освіти, циклова комісія, яка відповідає за дисципліну, назва навчальної дисципліни, галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма (для обов'язкових дисциплін), освітньо-професійний ступінь, статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова), мова викладання, навчання та оцінювання, місто, рік.

2.2.2. Лист щодо розробника РП, розгляду, схвалення, оновлення та перезатвердження; вказується інформація про розробника РП, його науковий ступінь, педагогічне звання, кваліфікаційну категорію тощо, ким розглянуто та схвалено РП, номер і дату протоколу засідань; засвідчення підписом голови циклової комісії та голови методичної ради закладу освіти; лист оновлення та перезатвердження

¹ Вказуються тільки для дисциплін профільної середньої освіти.

² Вказуються для дисциплін освітньо-професійної програми.

заповнюється у разі внесення змін до освітньо-професійної програми, а відповідно і РП, та засвідчується підписом голови циклової комісії, номером і датою протоколу засідання циклової комісії, під час якої ці зміни обговорювалися.

2.2.3. Вступ (мета, предмет, завдання навчальної дисципліни, знання та уміння у результаті вивчення дисципліни). Для обов'язкових дисциплін у цьому пункті варто стисло зазначити місце навчальної дисципліни в освітньо-професійній програмі; для вибіркових дисциплін може бути наведено коротке пояснення можливостей та переваг, які надає вивчення дисципліни; вказуються знання та уміння, які здобувач освіти отримає у результаті вивчення дисципліни.

2.2.4. Опис навчальної дисципліни повинен включати кількість кредитів ЄКТС/годин; загальну кількість годин (для денної та заочної форми), передбачених навчальним планом для вивчення дисципліни, кількість годин для аудиторної та самостійної роботи, форму підсумкового контролю.

2.2.5. Структурно-логічна схема вивчення дисципліни передбачає перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше та які повинні вивчатися після цієї дисципліни (якщо вона впливає на результати навчання тощо).

2.2.6. Ключові компетентності / результати навчання і загальні та фахові компетентності: *ключові компетентності* вказуються для дисциплін програми профільної середньої освіти відповідно до типових навчальних програм для 10–11 класу, рекомендованих МОН України; *результати навчання і загальні та фахові компетентності* вказуються відповідно до освітньо-професійної програми. Формулювання результатів навчання для обов'язкових дисциплін має базуватися на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою (програмних результатах навчання). Формулювання результатів навчання мають зазначати рівень їх сформованості, наприклад, через його достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою.

2.2.7. Політика курсу передбачає загальні вимоги під час проведення занять, поведінку здобувачів освіти в аудиторії, дотримання академічної доброчесності, відпрацювання пропущених занять, оскарження процедури проведення контрольних заходів та результатів.

2.2.8. Методи навчання та діагностика результатів навчання.

2.2.8.1. Вказуються *методи навчання*, які будуть використані у процесі проведення лекційних, практичних, семінарських та інших видів навчальних занять (методи повинні передбачати специфіку викладання кожної дисципліни окремо).

2.2.8.2. Діагностика (оцінювання) результатів навчання відбувається відповідно до «Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти у Фаховому коледжі і враховує види занять (лекційні, семінарські, практичні, лабораторні заняття), а також виконання самостійної роботи. *Видами діагностики є поточний* контроль (у формі усного опитування, письмового та тематичного тестового контролю, самоконтролю тощо) і *підсумковий* (семестровий) контроль (у формі екзамену, диференційованого заліку, заліку тощо).

2.2.8.3. Оцінювання *дисциплін програми профільної середньої освіти* здійснюється за 12-бальною національною шкалою.

2.2.8.4. Поточне оцінювання *спекурсів та вибірково-обов'язкових предметів* програми профільної середньої освіти, які інтегруються в освітньо-професійну програму підготовки фахового молодшого бакалавра, здійснюється за 12-бальною

шкалою з подальшим переведення підсумкових оцінок (визначених як середньоарифметичні) у 100-бальну шкалу і шкалу ЄКТС.

2.2.8.5. Оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів освіти з *дисциплін освітньо-професійної програми* здійснюється за 100-бальною шкалою. При цьому, за результатами поточного контролю здобувач освіти може набрати до 60 балів, а за результатами підсумкового контролю – до 40 балів.

2.2.8.6. *Засобами діагностики та методами демонстрування* результатів навчання можуть бути: екзамени, комплексні екзамени; стандартизовані тести; проекти, командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань тощо.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти контрольних заходів може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

2.2.8.7. Поточний контроль здійснюється упродовж семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дає змогу здобувачеві освіти скласти іспит, – 35 балів).

2.2.8.8. Оцінювання знань проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, зокрема, із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду практичних кейсів, розв'язанні задач, проведення розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання;
- здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань, використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;
- уміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється **оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів освіти**, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних

завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

2.2.8.9. Підсумковий контроль результатів навчання здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену / заліку, завданням якого є перевірка розуміння здобувачем освіти програмного матеріалу.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих здобувачем освіти за результатами поточного контролю – до 60 балів, та сумою балів, отриманих під час екзамену – максимальна кількість – 40 балів.

Мінімально можлива кількість балів за поточний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Здобувач освіти вважається атестованим, якщо сума балів дорівнює або перевищує 60. Кожен з видів оцінювання – бали за поточний контроль та бали за екзамен – виставляється у відповідних графах у «Відомості обліку успішності» з навчальної дисципліни.

2.2.9. Програма навчальної дисципліни – це окремий розділ робочої програми, який включає:

- *зміст навчальної дисципліни* з описом кожної теми;
- *тематичний план*, у якому подається структура навчальної дисципліни з розподілом навчального часу в годинах для денної та заочної форми навчання;
- *плани лекційних занять* з розподілом навчального часу в годинах;
- *плани семінарських / практичних занять* з розподілом навчального часу в годинах;
- *плани лабораторних занять*;
- *самостійну роботу* за кожною темою із розподілом навчального часу в годинах та вказівкою на рекомендовані джерела інформації; орієнтовну тематику індивідуальних завдань (за наявності).

2.2.10. Якщо *теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять повністю дублюють* теми, описані в тематичному плані і при цьому в них указаний розподіл годин для заочної форми навчання, то в РП можна тематичний план не подавати.

Якщо у навчальному плані не передбачено якогось із наведених форм роботи, то у робочій програмі їх вказувати не потрібно.

2.2.11. Програмові вимоги для підготовки до підсумкового контролю.

2.2.12. Рекомендовані джерела інформації.

2.2.12.1. Рекомендовані для вивчення дисципліни література та інші джерела інформації *мають бути доступними здобувачам освіти*, зокрема:

- у бібліотеці закладу освіти;
- на електронних ресурсах закладу освіти;
- у визначених у РП відкритих державних реєстрах, інформаційних системах, базах даних тощо;
- на вказаних у РП зовнішніх електронних ресурсах з вільним доступом до інформації.

2.2.12.2. Вказуються *основні та додаткові* літературні джерела. До *переліку основної літератури* включають нормативні документи, українські та зарубіжні підручники (за винятком держави-агресора) і навчальні посібники. У *перелік*

додаткової літератури, яка призначена для більш поглибленого вивчення окремих розділів або тем, включаються різні довідкові, періодичні видання, монографії тощо.

2.2.12.3. Електронні інформаційні ресурси. Зазначаються покликання на документи в інформаційних системах, які можуть бути корисними під час вивчення навчальної дисципліни.

2.2.12.4. Перелік літератури має бути укладений відповідно до чинних вимог бібліографічних стандартів (Додаток 4).

2.2.12.5. Робоча програма навчальної дисципліни з навчальних предметів, які реалізують здобуття повної загальної (профільної) середньої освіти відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» та державних стандартів повної загальної (профільної) середньої освіти може мати видозмінену структуру (Додаток 3).

3. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається і схвалюється на засіданні циклової комісії, на засіданні методичної ради Фахового коледжу та затверджуються директором Фахового коледжу.

3.2. Технічні параметри щодо оформлення РП:

- **титульна сторінка** оформлюється відповідно до параметрів згідно з Додатком 1;
- **назви розділів:** кегль 12, інтервал – 1; літери УСІ ВЕЛИКІ, жирний шрифт, розміщення посередині сторінки;
- **текст:** шрифт – Times New Roman; поля: ліве – 3 см, праве – 1,5; верхнє і нижнє – 2; кегль – 13 (окрім назв розділів); інтервал – 1.

3.3. РП розробляється як окремий документ в електронній формі і розміщується на вебсайті закладу освіти в описі кожної спеціальності та в Системі дистанційної освіти УКД у розділі «Загальне» / «Політика курсу».

3.4. Якщо дисципліна блоку професійної та практичної підготовки викладається для декількох освітніх програм, то робоча програма має бути розроблена, розглянута та схвалена на засіданнях циклової предметної комісії за кожною освітньою програмою окремо.

3.5. РП діє протягом навчального року та підлягає обов'язковому перегляду і перезатвердженню щорічно з урахуванням змін освітньо-професійної програми, опитування зовнішніх стейкхолдерів та здобувачів освіти.

3.6. Зміни і доповнення до РП вносяться щорічно до початку нового навчального року у разі змін у стандартах освіти; змін або уточнення системи контролю та оцінювання знань, планів лекційних, семінарських чи практичних занять; змін у навчальних планах.

3.7. Відповідальність за забезпечення навчальних дисциплін РП та їх розміщення на сайті закладу освіти несе голова циклової комісії.

4. АВТОРСЬКЕ ПРАВО

Робоча програма навчальної дисципліни (у пропонованому форматі) не є об'єктом авторського права та інтелектуальної власності, що впливає зі ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

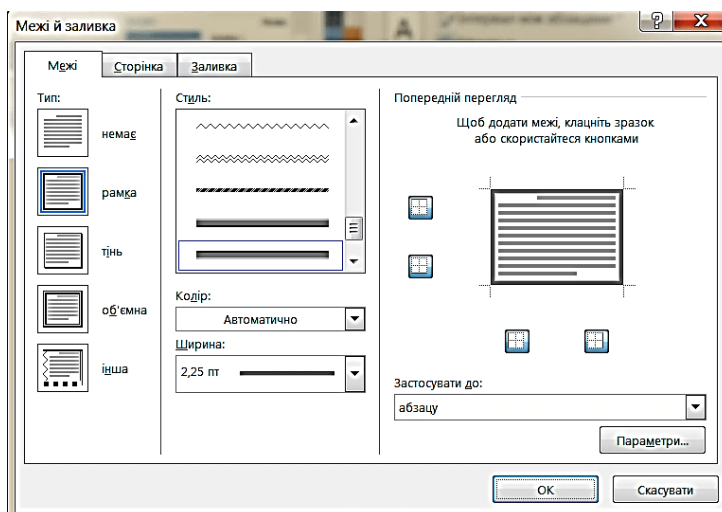
5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідальність за реалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Фахового коледжу відповідно до їх функціональних обов'язків.

ТЕХНІЧНІ ПАРАМЕТРИ ОФОРМЛЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. ТИТУЛЬНА СТОРІНКА: шрифт тексту **Times New Roman**, кегль **13**, рамка (*Панель інструментів* → *Дизайн / Конструктор* → *Межі сторінок* → *Рамка* → *Вибір рамки, як на малюнку нижче* → *ширина рамки 2.25* → *застосувати тільки для 1-ї сторінки* → *ОК*) (див. Малюнок 1).

Малюнок 1. Рамка для титульної сторінки

2. ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ

Подається на окремій сторінці; шрифт тексту **Times New Roman**, кегль **12**, рамка (див. Малюнок 2).

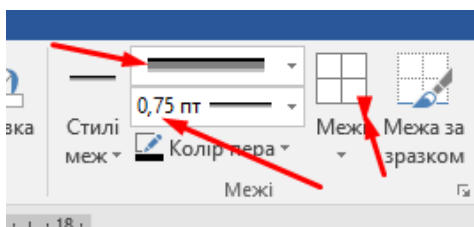
3. ТЕКСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

Шрифт – **Times New Roman**. Поля: ліве – **3 см**, праве – **1,5**; верхнє і нижнє – **2**. Кегль – **13** (весь текст, окрім назв розділів). Інтервал – **1**. Назви розділів – кегль **12**, **УСІ ВЕЛИКІ**, **жирний** шрифт, **посередині** сторінки. Інтервал – **1**.

4. ТАБЛИЦІ

Усі таблиці, які є у тексті, мають бути у відповідних рамках за такими діями: *виділити таблицю* → *панель інструментів* → *конструктор* (відкриється тільки тоді, коли виділити таблицю) → *вибір меж* → *ширина 0,75* → *межі* → *усі межі* (див. Малюнок 2).

Малюнок 2. Рамка таблиць у тексті

ПРИКЛАД РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ФІНАНСОВО-КОМЕРЦІЙНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ СТЕПАНА ГРАНАТА**

Назва циклової комісії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Фахового коледжу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ»

Галузь знань*³ _____

Спеціальність _____

Освітньо-професійна програма*⁴ _____

Освітньо-професійний ступінь – *фаховий молодший бакалавр.*

Статус дисципліни – *обов'язкова / вибіркова.*

Мова викладання, навчання та оцінювання – *українська.*

Місто – рік

(наприклад, Івано-Франківськ-2024)

³ Назву галузі знань і спеціальності потрібно вказувати без лапок.

Назву освітньо-професійної програми варто писати у лапках («...»).

⁴ Якщо дисципліна вибіркова, то назва освітньо-професійної програми не вказується.

Розробник:

ПРИЗВИЩЕ, ім'я, по батькові – кваліфікаційна категорія, педагогічне звання, науковий ступінь (наприклад, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист).

Схвалено методичною радою

Фахового коледжу

Протокол №__ від «__» _____ 20__ р.

Голова методичної ради _____ *підпис*

Ім'я та ПРИЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії

(назва циклової комісії).

Протокол №__ від «__» _____ 20__ р.

Голова циклової комісії _____ *підпис*

Ім'я та ПРИЗВИЩЕ

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання випускової циклової комісії	Номер протоколу	Голова циклової комісії	
			Прізвище	Підпис

ВСТУП

Мета вивчення дисципліни – ...

Предмет навчальної дисципліни – ...

Завдання:

1)...

2) ...

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати**:

1)...

2)...

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **уміти**:

1) ...

2) ...

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

		Денна форма	Заочна форма
Курс			
Семестр			
Кількість кредитів ECTS (год.)			
Аудиторні навчальні заняття, год.	лекції		
	практичні / семінарські		
Самостійна робота, год			
Форма підсумкового контролю	екзамен, залік		

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ⁵,

яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення (у випадку вибіркової дисципліни – «...які доповнюються вивченням) навчальної дисципліни «Назва дисципліни» згідно з освітньо-професійною програмою ... (вказується назва ОПП)

Результати навчання	Код та назва компетентності

ПОЛІТИКА КУРСУ

⁵ Вказуються відповідно до освітньо-професійної програми та Стандарту спеціальності та матриці відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ
ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРОПУЩЕНИХ ЗАНЯТЬ
ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ (ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ)

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
--

Результати навчання	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
Освітній компонент «Назва»		
РН1		
РН2		

Поточний контроль (в т. ч. контроль самостійної роботи та форми самоконтролю)_____

Підсумковий контроль_____

Самоконтроль

Завдання/питання для самоконтролю розміщено на сторінці навчальної дисципліни («назва дисципліни») в Системі дистанційної освіти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1 _____

1. _____

2. _____

Тема 2 _____

1. _____
2. _____

2.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ⁶									
№	Назва теми	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		всього	лекції	практичні заняття	самостійна робота	всього	лекції	практичні заняття	самостійна робота
	Кількість годин на вивчення дисципліни								
	Підсумковий контроль								
	Всього годин								

3.ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Теми лекцій	Кількість годин ⁷	
		денна форма	заочна форма
Лекція 1			
	Всього лекційних занять		

4.ПЛАН ПРАКТИЧНИХ / СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ⁸

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	Всього практичних / семінарських занять		

⁶ Якщо теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять повністю дублюють теми, описані в тематичному плані і при цьому в них указаний розподіл годин для заочної форми навчання, то в РП можна тематичний план не подавати.

⁷ У разі, якщо в РП не подається тематичний план (відповідно до п. 2.2.10 цього Положення), то кількість годин для лекційних / практичних / семінарських / лабораторних занять розподіляється і для денної, і для заочної форми навчання.

⁸ Вид занять вказується відповідно до навчального плану. Наприклад, якщо дисципліна має і практичні і семінарські заняття, то формується дві таблиці з кожного виду занять; якщо є або практичні, або семінарські заняття, то подається тільки одна таблиця.

5.ПЛАН ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ⁹

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	Всього лабораторних занять		

6.САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендовані джерела інформації
Тема 1.....	1.Опрацювати питання: —..... 2. Розв'язати ситуаційні завдання №..... до Теми 1 (СДО).		1, 2, 3, 11
Всього годин самостійної роботи			

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. _____
2. _____
3. _____

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. _____
2. _____

Додаткова література

3. _____
4. _____

Електронні інформаційні ресурси

⁹ Вказується тільки у разі наявності годин для лабораторних занять у навчальному плані. Якщо години для лабораторних занять відсутні, то у робочій програмі таблиця з розподілом годин для лабораторних занять не подається.

ПРИКЛАД РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА
**ФІНАНСОВО-КОМЕРЦІЙНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ СТЕПАНА ГРАНАТА**

Назва циклової комісії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Фахового коледжу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

«НАЗВА ПРЕДМЕТА»

Галузь знань*¹⁰ _____

Спеціальність _____

Освітньо-професійний ступінь – *фаховий молодший бакалавр.*

Статус дисципліни – *обов'язкова / вибіркова.*

Мова викладання, навчання та оцінювання – *українська.*

Місто – рік
(наприклад, Івано-Франківськ – 2024)

¹⁰ Назву галузі знань і спеціальності потрібно вказувати без лапок.

ВСТУП

Мета вивчення навчального предмета – ...

Предмет вивчення – ...

Завдання:

- 1)...
- 2) ...

У результаті вивчення навчального предмета здобувач освіти повинен **знати:**

- 1)
- 2)

У результаті вивчення навчального предмета здобувач освіти повинен **уміти:**

- 1)
- 2)

ОПИС НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

		Денна форма
Курс		
Семестр		
Кількість год.		
Аудиторні навчальні заняття, год.	практичні	
Самостійна робота, год		
Форма підсумкового контролю	залік, екзамен	

СТРУКТУРНО–ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

Попередні предмети	Наступні предмети/дисципліни

КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЇХ КОМПОНЕНТИ

1. Назва компетентності
Уміння...

Ставлення...
Навчальні ресурси...

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРОПУЩЕНИХ ЗАНЯТЬ

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ (ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ)

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (в т. ч. контроль самостійної роботи та форми самоконтролю) _____

Підсумковий контроль _____

Самоконтроль

Завдання/питання для самоконтролю розміщено на сторінці навчального предмета («Назва предмета») в Системі дистанційної освіти.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

Тема 1 _____

1. _____

2. _____

Тема 2 _____

1. _____

2.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назва теми	Денна форма навчання		
		всього	практичні заняття	самостійна робота
	Кількість годин на вивчення навчального предмета			
	Підсумковий контроль			
	Всього годин			

3.ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин
		денна форма
	Всього практичних занять	

4.ПЛАН ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ¹¹

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин
		денна форма
	Всього лабораторних занять	

5.САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	К ст ь го д	Реком ендова ні джер е ла інфор мації
------------	---------------------------------------	-------------------------	--

¹¹ Вказується тільки у разі наявності годин для лабораторних занять у навчальному плані. Якщо години для лабораторних занять відсутні, то у робочій програмі таблиця з розподілом годин для лабораторних занять не подається, натомість робиться запис «Лабораторні заняття не передбачено навчальним планом».

Тема 1.....	1.Опрацювати питання: –..... 2. Розв'язати ситуаційні завдання №..... до Теми 1 (СДО).		1, 2, 3, 11
Всього годин самостійної роботи			

**ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ**

- 1) _____
- 2) _____

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. _____
2. _____

Додаткова література

3. _____
4. _____

Електронні інформаційні ресурси

5. _____
6. _____

ДОДАТОК 4

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ**

(згідно з ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40))

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрияш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с. 2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с. 3. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів : Тріада плюс, 2004. 392 с. 4. Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті-1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 3. Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с. 2. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с. 3. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Pararyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2013. 288 с. 2. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 3. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с. 4. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY : Columbia University Press, 2010. 256 p.
Автор(и) та	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг.

редактор(и) /упорядники	<p>наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.</p> <p>2. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с.</p> <p>3. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.</p>
Без автора	<p>1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.</p> <p>2. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.</p> <p>3. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Генеза, 2004. 736 с.</p> <p>4. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.</p> <p>5. Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010. 400 p.</p>
Багатотомні видання	<p>1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с.</p> <p>2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології. 424 с.</p> <p>3. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.</p>
Частина видання	
Книги	<p>1. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p> <p>2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>3. Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. <i>Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки</i> : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2014. С. 213–241.</p> <p>4. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.</p>
Тези доповідей, матеріали конференцій	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p>

	<p>3. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108.</p> <p>4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науковопопулярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p>
<p>Статті із продовжуваних та періодичних видань</p>	<p>1. Кобильник В. Порівняльний метод як основа політологічного дослідження. <i>Збірник наукових праць «Політологічні студії»</i>. 2011. № 2. С. 54–65.</p> <p>2. Коломoeць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>3. Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. <i>Вища школа</i>. 2017. № 5–6. С. 48–55.</p> <p>4. Кармазіна М., Могилевець О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політичних дослідженнях. <i>Політичний менеджмент</i>. 2006. № 5. С. 3–17.</p> <p>5. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>6. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>7. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p> <p>8. Dalton R.J. Comparative politics of the industrial democracies: from the Golden Age to island hopping. <i>Political Science</i>. 1991. № 2. P. 15–43.</p>
Інші видання	
<p>Законодавчі та нормативні документи</p>	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>4. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.</p>

	6. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i> . 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i> . Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк.1–7.
Патенти	1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с. 2. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл.12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. Культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. За вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в

	<p>незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).</p>
Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі <i>Бібліотечний вісник</i>. 2016. № 4. С. 8–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017).</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i> : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення: 12.10.2017).</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>2. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 Харків, 2010. 36 с.</p> <p>3. Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.</p>
Дисертації	<p>1. Євдоченко О.О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p> <p>4. Bryant B. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.</p>